

Dialogo Boer-Burger in Ootmarsum

Op 17 oktober stond de NMV met een stand in Ootmarsum waar Zij actief uit Overijssel een dialoog Boer-Burger op de "markt" had georganiseerd. De prachtige historische omgeving, het Openluchtmuseum, trok zo'n 700 bezoekers. De NMV kreeg vele vragen van bezoekers over Faironika, de melkprijs, maar ook vragen hoe we kinderen meer informatie kunnen geven over

de melkveehouderij. Vele ouderen maken zich zorgen over het feit dat de kinderen tegenwoordig geen binding meer hebben met het platteland en niet weten waar ons voedsel vandaan komt.

Het is belangrijk om burgers te informeren over de landbouw en dan zijn dit soort initiatieven goed voor het imago van de melkveehouderij.

VAN DE VOORZITTER

Kringloop landbouw

Onlangs ben ik naar een themadag van het 'Netwerk Vitale Landbouw en Voeding' geweest. Een zeer interessante bijeenkomst waar ook grote belangstelling voor was. Wat wellicht meespeelde was dat Herman Wijffels, een man van naam en faam, dagvoorzitter was. De grote initiator en inspirator van veel van de aanwezigen is echter Jaap van Bruchem. Deze eigenwijze Wageningse wetenschapper wordt wel gezien als grondlegger van de kringlooplandbouw in Nederland. Van Bruchem kwam tot de conclusie dat de moderne landbouw vastliep en dat het roer om moest. De benutting van stikstof was van ongeveer 50% in 1950 teruggelopen tot 15% in 1985. De kunstmestrevolutie heeft gezorgd voor afnemende meeropbrengsten en slechte benutting. Dit geldt ook voor andere mineralen. De kringloop moet weer gesloten worden.

De verbetering van de benutting blijkt vooral in de bodem gezocht te moeten worden. Bij verschillende sprekers komt de bodem-plant-dier/menskringloop terug. Een volgende spreker laat ook duidelijk het belang van een gezonde bodem zien. In een bodem die qua mineralen in balans is, met een goede structuur en een rijk bodemleven, kunnen wortels veel dieper groeien. Dit zorgt voor

een veel betere benutting van de mineralen, waardoor er ook bijna geen mineralen kunnen uitspoelen. Ook zouden er veel minder bodemziektes voorkomen en zou door minder stress bij de plant deze makkelijker en gezonder groeien. Wat hier vooral voor nodig is, is betere mest. Koeien moeten het liefst compost schijten. Dit kan natuurlijk niet, maar met eiwitarm / structuurrijk voeren komen we al een heel eind.

Verder moet het organischestofgehalte van de bodem fors omhoog. Wat positief is, is dat economie en ecologie in dit geval samen kunnen gaan. Bedrijven met het laagste N-overschot blijken ook het hoogste saldo te hebben. Met een opeenstapeling van kleine goede stappen blijkt een groot resultaat te behalen, zowel voor het milieu als voor het economisch resultaat. Ik ben er zelf ook van overtuigd dat kringloop-denken noodzakelijk is. Alle mineralen die de mens uit de bodem haalt, zijn eindig. Of het nu over 10, over 50 of over 200 jaar is, een keer raken de bodemvoorraden uitgeput. Er wordt vaak gesproken over het op raken van de olie, dit is echter nog niets vergeleken bij het opraken van fosfaat. Indien boeren dit voor de ontwikkeling van planten uiterst belangrijke mineraal niet meer

kunnen gebruiken, heeft de wereld echt een probleem. De opbrengsten van gewassen, zowel voor menselijke als dierlijke consumptie, zullen fors teruglopen. Dit betekent minder voedsel voor de mens, maar ook voor koeien, varkens en kippen. Minder dieren is ook minder mest en zo ontstaat een vicieuze cirkel.

Er liggen hier nog grote uitdagingen. Het bezoek aan deze themadag hebben mij doen inzien dat er veel mogelijk is. Wij melkveehouders hebben vooral geleerd om de productie van koe en gewas te optimaliseren, maar niet om de bodem te optimaliseren. De kennis van de gemiddelde boer over wat zich in de bodem afspeelt, is eigenlijk minimaal. Een gezonde bodem kan met minimale input een maximale opbrengst geven. Op deze manier kunnen kringlopen verder gesloten worden en dat is pas echt duurzame landbouw.

Hans Geurts,
voorzitter
NMV

